

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

परिपत्रक क्र. १५६/२०२१

- वाचा : १) महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम २०१६, कलम १२२
२) सन २०१९चा एकरूप परिनियम क्र. ३ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (संलग्न महाविद्यालये, मान्यताप्राप्त परिसंस्था आणि संचलित किंवा घटक महाविद्यालये यांना स्वायत्तता देण्याबाबतची मानके) एकरूप परिनियम, २०१८.
३) विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे भारत सरकार राजपत्र, दि. ५ जुलै, २०१६ मध्ये प्रसिद्ध विनियम

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाशी संलग्नित काही महाविद्यालये आणि काही मान्यताप्राप्त संस्थांना स्वायत्त दर्जा प्राप्त झालेला आहे. नजीकच्या भविष्यकाळात आणखी काही महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त संस्थांना स्वायत्त दर्जा प्राप्त होण्याची शक्यता आहे. अशा स्वायत्त दर्जा प्राप्त महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त परिसंस्थांमध्ये सुरु असलेल्या / नव्याने प्रस्तावित संशोधन केंद्रांची मान्यता, प्रवेश प्रक्रिया व तत्संबंधी बाबीसंदर्भात मा. कुलगुरू यांनी गठित केलेल्या दोन समित्यांनी सादर केलेला संयुक्त अहवाल मा. कुलगुरू यांनी स्वीकारलेला असून यातील शिफारशी, महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम २०१६, सन २०१९चा एकरूप परिनियम क्र.३ आणि भारत सरकार राजपत्र दि. ५ जुलै, २०१६ मध्ये प्रसिद्ध केलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोग (एम.फिल्./पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्याबाबतची किमान पात्रता व प्रक्रिया) विनियम, २०१६ यांचा एकत्रित विचार करून यासंदर्भातील कार्यपद्धती खालीलप्रमाणे विहित करण्यात येत आहे :

- (१) सन २०१९ चा एकरूप परिनियम क्र. ३ चा मुद्दा क्र. १० (२) नुसार स्वायत्त महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त परिसंस्थांना त्यांच्या विद्यापरिषदेच्या आणि संबंधित सांविधिक परिषदांच्या मान्यतेने नवीन पीएच.डी. पाठ्यक्रम सुरु करण्याचे स्वातंत्र्य असेल, मात्र पदवीची संज्ञासूची ही, पदव्यांचे विनिर्देश, २०१४ याबाबतच्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या अधिसूचनेशी सुसंगत असेल असे पाठ्यक्रम, विद्यापीठाने / विद्यापीठ अनुदान आयोगाने तास, अभ्यासविषयक मजकूर व दर्जा याबाबत विहित केलेल्या किमान मानकांची पूर्तता करतील आणि विद्यापीठाला व राज्य शासनाला अशा पाठ्यक्रमांची रितसर माहिती देणे संबंधित स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्थेस बंधनकारक आहे.
- (२) स्वायत्तता दर्जा प्राप्त केल्यानंतर महाविद्यालयाने सुरु केलेले पाठ्यक्रम आपोआप स्वायत्ततेच्या कक्षेत येतील. सबब, महाविद्यालयाला दिलेली स्वायत्तता संस्थात्मक स्तरावरील असल्याने संबंधित स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्थेमध्ये सुरु केलेले विद्यावाचस्पती अध्ययनक्रम स्वायत्ततेच्या कक्षेत येतील. परंतु ज्या

विषयात स्वायत्तता दर्जा प्राप्त महाविद्यालयात संशोधन केंद्र सुरू करावयाचे आहे, त्या विषयातील पदव्युत्तर अभ्यासक्रम त्या महाविद्यालयात सुरू असणे आवश्यक आहे. तसेच अशा विषयात विद्यापीठ मान्यताप्राप्त किमान दोन पीएच.डी. मार्गदर्शक कार्यरत असणे आवश्यक आहे.

- (३) स्वायत्तता दर्जा प्राप्त केल्यानंतर सदर महाविद्यालये / परिसंस्थांनी दर सहा महिन्यांचा प्रगती अहवाल (Progress Report) विद्यापीठाकडे सादर करणे आवश्यक आहे.
- (४) स्वायत्त महाविद्यालये/परिसंस्थांनी त्यांच्याकडील पीएच.डी. प्रवेशा संदर्भात, विद्यापीठ अनुदान आयोगाचे दिनांक ५ जुलै, २०१६ चे राजपत्रात प्रसिध्द विनियम विचारात घेऊन सविस्तर माहितीपुस्तक तयार करून महाविद्यालय/परिसंस्थेच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावे आणि त्यातील नियमांचे तंतोतंत पालन करावे. आणि विहित प्रक्रियेचा अवलंब करून प्रवेश प्रक्रिया राबवावी.
- (५) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाने पीएच.डी. प्रवेशासाठी आयोजित केलेल्या प्रवेश परीक्षेत पात्र ठरलेले विद्यार्थी स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्थांत पीएच.डी. प्रवेशासाठी पात्र असतील.
- (६) UGC NET (Including JRF)/UGC-CSIR NET (Including JRF)/SLET/GATE (Valid Score)/GATE (valid score)/GPAT (valid score), CSIR/ICAR/ICMR/DBT & DST Inspire fellowship/Joint Graduate Entrance Examination for Biology and Interdisciplinary Life Sciences (JGEEILS) or Teacher Fellowship holders असे विद्यार्थी पीएच.डी. प्रवेशाच्या द्वितीयस्तरासाठी थेट पात्र राहतील.
- (७) स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्थेत सध्या जे प्रस्तुत विद्यापीठाने मान्यता दिलेले पीएच.डी. मार्गदर्शक कार्यरत आहेत, त्यांची मान्यता विद्यापीठाने प्रदान केलेल्या दिनांकापर्यन्त सुरू राहिल. सदरची मुदत संपल्यानंतर संबंधित अध्यापकांना प्रस्तुत विद्यापीठाकडून विहित प्रक्रियेद्वारे नूतनीकरण करून घ्यावे लागेल.
- (८) विद्यापीठाचे परिपत्रक क्र. २०१/२०२० अन्वये विहित केल्याप्रमाणे एम.डी./एम.एस. पात्रताधारक हे विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेतर्गत वैद्यकशास्त्राशी संबंधित विषयात पीएच.डी. प्रवेशासाठी पात्र राहतील.
- (९) स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्था पीएच.डी. करिता नोंदणी केलेल्या विद्यार्थ्यांचे नाव, नोंदणीचा दिनांक, विषय व पर्यवेक्षक या तपशीलासह महाविद्यालयाचे संशोधन विषयक उपक्रम यासंबंधीची माहिती त्यांच्या संकेतस्थळावर न चुकता प्रसिद्ध करील.
- (१०) पीएच.डी.साठी प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या कामगिरीचे निर्धारण करणे, परीक्षा घेणे व निकाल अधिसूचित करणे याबाबतच्या पद्धती संबंधित स्वायत्त महाविद्यालय / मान्यताप्राप्त परिसंस्था यांनी विकसित कराव्यात.

- (११) अशा विद्यार्थ्यांचे निकाल तयार करणे, गुणपत्रिका, स्थलांतर व इतर प्रमाणपत्रे देण्याबाबतची कार्यवाही ही स्वायत्त महाविद्यालय/परिसंस्था स्तरावर करण्यात यावी, तथापि, विद्यापीठाकडून पदवी प्रदान करण्यात येईल व पदवी प्रमाणपत्रावर स्वायत्त महाविद्यालयाचे/परिसंस्थेचेही नाव असेल.
- (१२) पीएच.डी. अभ्यासक्रमासाठीच्या प्रवेशामध्ये राज्य शासनाने मागासवर्गीयांसाठी विहित केलेल्या आरक्षण धोरणाची अंमलबजावणी करणे स्वायत्त महाविद्यालयांवर बंधनकारक राहिल.
- (१३) प्रवेशित विद्यार्थ्यांच्या पाठयक्रमाचे शुल्क संबंधित स्वायत्त महाविद्यालयाने/परिसंस्थेने विहित प्रक्रियेद्वारे निश्चित करावे.
- (१४) भारत सरकार राजपत्र दि. ५ जुलै, २०१६ मध्ये प्रसिद्ध केलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोग (एम.फिल्. /पीएच.डी. पदवी प्रदान करण्याबाबतची किमान पात्रता व प्रक्रिया) अधिनियम २०१६ मधील तरतुदी योग्य त्या फेरफारासह लागू राहतील.

वरील नियम हे केवळ प्रस्तुत विद्यापीठाशी संलग्नित स्वायत्त महाविद्यालये / मान्यताप्राप्त परिसंस्थांनाच लागू राहतील.

गणेशखिंड, पुणे-४११००७)

जावक क्र. ५११/५००)

दिनांक ०७ जून, २०२१)

डॉ. प्रफुल्ल पवार

(कुलसचिव)

प्रत :

१. मा.प्राचार्य/संचालक, प्रस्तुत विद्यापीठाशी संलग्न स्वायत्त महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त परिसंस्था
२. मा.संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ
३. उपकुलसचिव, शैक्षणिक प्रवेश आणि पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ